

περιμένουσιν, ὡς λέγουν, τὴν νύκτα, ὅπως κορέσῃ τὴν ἀδδπραγίαν των καὶ τὴν δίψαν των ἐπὶ τῶν ζώντων καὶ τῶν ἀρτίως ταφέντων νεκρῶν.

Οὐδέποτε θὰ λησμονήσω ὅτι εἰς μίαν τῶν αἰθουσῶν κομφὸν παιδίον, τριῶν ἢ τεσσάρων ἐτῶν, μὲ γλαυκοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ κόμην ξανθὴν, ἐγερθὲν ὅταν ἐπλησιάζαμεν, παρετήρει ἡμᾶς μετὰ τῆς γλυκείας ἐκείνης ἐκφράσεως τῆς προκαλοῦσης τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ θωπεύωμεν τὰ παιδία—ἀλλ' ἀδύνατον νὰ ἐνδώσωμεν εἰς τὴν δειλὴν αὐτὴν πρόσκλησιν. Τὸ ἀγγελόμορφον πλάσμα ἐγεννήθη μὲ τὴν προπατορικὴν κληίδα ὑπὸ τὴν μορφήν τῆς λέπρας. Ἐστρέψαμεν τὴν κεφαλὴν ὅπως μὴ ἴδωμεν αὐτὸ κλαῖον.

«Εἰς ἑτέραν αἶθουσαν εἶδομέν τινα, ὅστις ἦτο ἴσως αὐτὸς ὁ πατὴρ τοῦ δυστυχοῦς μικροῦ λεπροῦ καὶ ὅστις ἦτο πλέον σωρὸς ἐν σήψει σαρκός· πνοὴ τις διέφευγεν εἰσέτι, πνοὴ ἀσθενῆς, ἣτις, μετὰ τινος ὥρας, ἐμελλε νὰ ἦναι ἡ τοῦ θανάτου ψυχωρραγία· δεκατρεῖς ἄλλοι ἀσθενεῖς προηγήθησαν αὐτοῦ ἀπὸ μιᾶς ἐβδομάδος, ἐπὶ πεντήκοντα ὀκτῶ δ' ἐπιζησάντων τὴν ἡμέραν τῆς ἐπισκέψεώς μας, εἴκοσιν ἕτεροι ἐμελλον ν' ἀποθάνωσι πρὶν ἢ παρέλθῃ ἡ δευτέρα ἐβδομάς.»

Φεῦ! ἐπρεπε ν' ἀναστήσῃ ὁ Θεὸς εἰς τὰς Σανδουϊκάς νήσους δεύτερον προφήτην Ἐλισσαιὲ ἢ Ἐλισσαιὸν, πρὸς ὃν ὁ βασιλεὺς Καλακκούχας, καθ' ἃ ἐπραττεν ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ Ἰωσαφάτ, νὰ στέλλῃ ἐκείνους οἵτινες θὰ ἀπετείνοντο αὐτῷ, ὡς ὁ Ἰωσαφάτ ἔστειλε τῷ Ἐλισσαιὲ Νεζμάν τὸν στρατηγὸν τοῦ βασιλέως τῆς Συρίας, θεραπευθέντα ἐκ τῆς λέπρας ἀφ' οὗ ἐλούσθη ἐν τῷ Ἰορδάνῃ (1). Ἀλλ' ὅταν τις ἐπισκέπτεται τὸ νοσοκομεῖον τοῦ Καλαβῆο τότε μείζονα τοῦ Ἐλισσαιὲ προφήτην πρέπει νὰ ἐπι-

(1) Βασιλείων Β', κεφάλαιον ε'.—Ἐπτάκις ἐδυθίσθη εἰς τὸν Ἰορδάνην, κατὰ τὸν λόγον τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ· καὶ ἡ σὰρξ αὐτοῦ ἀποκατέστη ὡς παιδίου μικροῦ, καὶ ἐκαθαρίσθη.—Σημ. Ὁμήρου.

καλεσθῆ, αὐτὸν τὸν Σωτῆρα, ὅστις διὰ μόνης τῆς ἀφῆς ἐθεράπευσε τοὺς λεπροὺς τῆς Γαλιλαίας.

Ὁ ἐπισκεπτόμενος τὴν Μολοκάνν, τὴν τοῦ θανάτου ταύτην κοιλάδα, ἐπανακάμπει τοῦλάχιστον μὲ τὴν εὐχαρίστησιν ὅτι οἱ Παρίαὶ οὗτοι, οἱ ἐξόριστοι, προγεγραμμένοι καὶ καταδικασμένοι εἰς πρῶτον θάνατον, οὔτε ὑπὸ τῆς θρησκείας, οὔτε ὑπὸ τῆς φιλανθρωπίας ἐγκατελείφθησαν. Ἡ Χαβαϊανὴ κυβέρνησις, καίτοι ὀλίγους ἔχουσα πόρους, οὐδὲν ἀμελεῖ πράγματι ὅπως συγκεράσῃ τὸν τελευταῖον σταθμὸν τῆς ἐπαχθοῦς αὐτῶν ὁδοιπορίας, αἱ δὲ κυβερνήσεις τῆς πεπολιτισμένης Εὐρώπης οὐδόλως θὰ ἠδύναντο νὰ πράξωσι κάλλιον.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ).

Σ. ΣΤΑΗΣ.

ΜΗΧΑΝΙΚΗ.

ΤΟ ΠΙΕΣΤΗΡΙΟΝ ΤΟΥ ΑΓΓΛΙΚΟΥ «ΧΡΟΝΟΥ».

Ἄπαντες ἀνομολογοῦσιν ὅτι ἡ ἐφημερίς, μάλιστα ἡ καθ' ἐκάστην ἐκδιδόμενη, εἶναι ἔργον θαυμάσιον. Τὸ ἐπινόημα τοῦτο τοῦ νεωτέρου πολιτισμοῦ ὡς χαρακτήρ καὶ δύναμις τυγχάνει μοναδικόν· πλὴν τόσον συνείθισαν εἰς τὰ θαυμάσια, ὥστε σπανίως ἐρωτῶσι πῶς κατέστη δυνατὴ ἡ ἐκδοσις τῆς ἐφημερίδος. Πῶς τῶντι ἄνευ τῆς ἐλαχίστης διακοπῆς κατορθοῖ ὁ Χρόνος, ἡ ἐγκυκλοπαιδικὴ αὕτη ἐφημερίς, ἥ ἐκαστον φύλλον περιέχει τόσα γράμματα, ὅσα τόμος σχήματος ὀγδόου ἐκ πεντακοσίων σελίδων, νὰ ἐκδιδῆται καθ' ἐκάστην; Βεβαίως μεγίστη εἶναι ἡ καθημερινὴ ἐργασία πρὸς διάταξιν τῆς ὕλης καὶ ἐπίσης ἀξία λόγου τυγχάνει ἡ ἀπαραίτητος πρὸς ἐκδοσιν τοῦ φύλλου δεξιότης, πλὴν οἱ πλεῖστοι τῶν ἀναγνωστῶν ἀγνοοῦσι διὰ τίνων

μέσων αἱ διάφοροι αὐταὶ δυνάμεις ἐνεργοῦσι καὶ συμπράττουσι πρὸς παραγωγὴν ἐν ὀρισμένην ὥρᾳ τοῦ θαυμασίου αὐτοῦ ἔργου, ὅπερ καλοῦσι *Χρόνον* (α).

Εὐκόλως κατανοεῖ τις ὅτι πρὸς ἐκδοσιν τοιαύτης ἐφημερίδος, ἢ καὶ πάσης ἄλλης, ἀνάγκη συνενώσεως δυνάμεων ἢ μέσων ὅπως καταστήσωσιν αὐτὴν ὄργανον εἰδήσεων ἢ

(α) Ὁ *Χρόνος* οὐδέποτε περιέχει ὀλιγώτερας τῶν δεκαεξὶ σελίδων, ὧν ἐκάστη ἀπὸ 6 στήλας· συνεχῶς δὲ ἔχει εἴκοσι σελίδας. Ὁ κολοσσὸς αὐτὸς τῆς δημοσιογραφίας μόνον ἐκ τῶν εἰδοποιήσεων κερδαίνει κατ' ἔτος τοῦλάχιστον 430 χιλιάδας λιρῶν στερλινῶν, ὅσα δηλ. ἀπαιτοῦνται δι' ὅλα τὰ ἔξοδα, ἐκτὸς τοῦ χάρτου, τῆς στοιχειοθετήσεως καὶ τῆς ἐκτυπώσεως· ὑπολογίζεται δὲ ὅτι ὁ ἰδιοκτῆτης, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν ὅλων τῶν ἐξόδων, ἔχει ἐτησίως πρόσοδον καθαρὰν 100—120 χιλιάδων λιρῶν (σημειωτέον ὅτι ἕκαστον φύλλον τοῦ *Χρόνου* πωλεῖται ἀντὶ τριῶν δηναρῶν ἢ πεννῶν—ἑβδομήκοντα παράδων εἰς νόμισμα Σμύρνης ἀγοραῖον.) Ἀνταποκριτῆς ἀμερικανικοῦ περιοδικοῦ, τοῦ *Graphic*, ἐδημοσίευσεν ἐσχάτως λίαν περιέργους πληροφορίας περὶ τοῦ μηχανισμοῦ τοῦ *Χρόνου*. Ὁ εἰρημένος ἀνταποκριτῆς λαμβάνει ὡς τύπον τὸ φύλλον τῆς 6 (18 Ἰουνίου 1875. Τὸ φύλλον ἐκεῖνο περιεῖχεν ἐν ὅλοις 20 σελίδας καὶ 120 στήλας πυκνοῦ κειμένου, ὧν 63 εἰδοποιήσεων (τυνῆθως ὁμοίως ὁ *Χρόνος* περιέχει 16 σελίδας ἐξ 6 στηλῶν ἐκάστην, ὡς εἶπομεν)· ἐκάστη δὲ τῶν σελίδων ἐκείνων οὐδὲν περιεῖχε λευκὸν μέρος, οὐδὲ διάστιχα. Πρὸς τούτοις ὁ ἐν λόγῳ ἀριθμὸς περιεῖχεν ὀλίγιστα ἄρθρα, ἐκτὸς τῶν λεγομένων κυρίων ἄρθρων (*leading articles*), τῶν ἰδιαιτέρων τηλεγραφικῶν τοῦ εἰδήσεων καὶ τῶν ἐπιστολῶν τοῦ ἢ τῆς μόνης αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀλληλογραφίας. Οἱ χαρακτῆρες ἦσαν μικροὶ καὶ εἰς τινὰ μέρη μικρότατοι· τόση δὲ ὕλη θὰ κατελάμβανε 40 σελίδας τῶν ἀμερικανικῶν ἐφημερίδων καὶ πολὺ περισσοτέρας τῶν ἡμετέρων.

ἀγγελιῶν. Ἡ διάδοσις τῆς παιδείας, ἢ εὐκόλος καὶ ἀντὶ μικρᾶς δαπάνης συγκοινωνία, ὁ πλοῦτος, αἱ πολλαὶ ἀνάγκαι μεγάλης κοινῆς, τὰ πάντα συντελοῦσιν εἰς τὸ νὰ διευκολύνωσι τὴν ὑπαρξιν τῆς πρώτης ἕλης, οὕτως εἰπεῖν, ἥτις ἀπαιτεῖται διὰ τὴν ἐφημερίδα. Τὸ τακτικὸν προσωπικὸν τῶν συντακτῶν τῆς συλλέγει εἰς ὅλας τῆς γῆς τὰς γωνίας, τῇ συμπράξει πλήθους δευτερευόντων πρακτόρων, ἀτμοπλοῦν, σιδηροδρόμων, τηλεγράφων, ὅλα τὰ ἄξια μνείας καὶ σχολίων γεγονότα, μέχρι δὲ τίνος πᾶν νέον συγκοινωνίας μέσον τυγχάνει νέος σύμμαχος τῆς ἐπιχειρήσεως. Ἡ διευθέτησις καὶ συνένωσις τῶν πληροφοριῶν τούτων ἀποδεικνύει μὲν μεγάλην δεξιότητα, μεγάλην πείραν, διεύθυνσιν ἐντελῶς ὀργανισμένην, ἀλλ' οὐδόλως ἐξηγεῖ τὸν κυριώτερον λόγον τῆς ἐκδόσεως τῆς ἐφημερίδος. Μέχρι τῆς φάσεως τῆς διατάξεως τῆς ὕλης οὐδὲν ἑκτακτον διορῶμεν ἢ ὅ,τι γίνεται εἰς ἀπάσας τὰς μεγάλας ἐμπορικὰς ἐπιχειρήσεις· μόνον δὲ μετὰ τὴν συλλογὴν τοῦ ὕλικου ἄρχονται, οὕτως εἰπεῖν, αἱ δυσχέρειαι τῆς ἐκδόσεως. Καὶ ὁμοίως πάλιν ὑφίσταται ἡ κυριώτερα.

Ὑποθεθέντος ὅτι συνελέχθησαν ὅλα τ' ἄρθρα, ἅπασαι αἱ ἀλληλογραφίαι, ὅλα τὰ διάφορα, ἅπασαι αἱ ἀγγελίαι, κτλ., ἡ διαλογὴ καὶ διάταξις αὐτῶν οὐδένα πρέπει νὰ ἐκπλήξωσι, διότι τὰ τοιαῦτα πανταχοῦ γίνονται καὶ εὐκόλως κατανοοῦνται ὡς ἐκ τῆς διανομῆς τῆς ἐργασίας καὶ τοῦ καλοῦ ἐν γένει διοργανισμοῦ. Οὐδὲν θαυμαστὸν, καὶ τοι σκεδὸν ἀκατάληπτον, ἐὰν ἐντὸς ὀλιγοχρονίου ἐργασίας ἀνθρωπίνης ἐτέθη εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἕκαστον γράμμα πάσης γραμμῆς τῆς ἐφημερίδος, ἐὰν ὅλα τὰ κενὰ συνεπληρώθησαν καὶ τὰ πάντα εἰσὶν ἔτοιμα εἰς ὀρισμένην ὥραν· ἀξιοσημείωτον μὲν εἶναι τὸ τοιοῦτον, ἀλλ' ὅπως ἴσως ἐξηγεῖται, ὡς προείπομεν, ὑπὸ τῆς τακτικῆς διανομῆς τῆς ἐργασίας, ἥτις ἠνωμένη ἀποτελεῖ τὸ σύνολον. Ἡ ἀληθὴς δυσχέρεια ἄρχεται ἀφοῦ συντελεσθῶσι πάντα ταῦτα.

Ἄμα στοιχειοθετηθῇ ἡ ὕλη τῆς ἐφημερί-

δος και σελιδοποιηθῆ, πρέπει νὰ ἐκτυπωθῆ και διανεμηθῆ. Ἐνταῦθα ὀλίγον βοηθεῖ ἡ διανομὴ τῆς ἐργασίας. Διὰ μόνων τῶν χειρῶν ἀποβαίνει ἀδύνατον νὰ ἐκτυπωθῆ καθ' ὥραν ὠρισμένος ἀριθμὸς ἀντιτύπων σειρᾶς στο χειροθετημένων σελίδων, πρῶτοι δὲ οἱ ἰδιοκτῆται ἐφημερίδων ὤφειλον νὰ καταβάλωσι τὴν δυσχέρειαν ταύτην, μάλιστα μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν εὐκόλων μέσων ἐργασίας, ἀπαιτούντων ὕλην περισσοτέραν ἐν χρόνῳ βραχυτέρῳ. Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρόντος αἰῶνος ἐδύνατο ἐφημερίς τις νὰ προδεύῃ και νὰ ἐπαρκῆ εἰς τὸ δημόσιον, ἐκδίδουσα μόνον τριακόσια ἀντίτυπα τὴν ὥραν, διότι ἡ κυκλοφορία τῶν ἐφημερίδων ἐτίγχανε τότε λίαν περιορισμένη· σήμερον ὁμοίως, ὅτε τὰ μῦλλον μεμακρυσμένα μέρη κράτους τινὸς ἀπέχουσι τῆς πρωτεύουσας μίαν μόνον ἡμέραν, ὅτε ὁ πλοῦτος τόσον διεδόθη, ὥστε ἄξιον λόγου μέρος τοῦ πληθυσμοῦ—ὅστις ἀδιαλείπτως αὐξάνει—δύναται νὰ ἐξοδεύῃ καθ' ἑκάστην πρὸς ἀποκτησιν ἐφημερίδος, ὅτε φυσικῶς κατέστη ἀναγκαῖον νὰ ἐκτυποῦται ἐντὸς μιᾶς ἢ δύο ὥρῶν ὀλόκληρος ἐκδοσις, ἧς ἡ πληθὺς θὰ ἐφάνετο ἄλλοτε μυθώδης, εἶναι πρόδηλον ὅτι ἄνευ τελειοποιημένων μηχανικῶν μέσων, ἄνευ τῆς τοῦ ἀτμοῦ δυνάμεως, τῆς βοηθούσης τὴν ἐργασίαν τῶν χειρῶν, τὸ ἔργον θ' ἀπέβαινε ματαιοπονία.

Μικρὸν μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ ἀτμοῦ, ὡς κινητικῆς δυνάμεως, διανοήθησαν νὰ ἐφαρμόσωσιν αὐτὸν εἰς τὴν ἐκτύπωσιν ἐφημερίδων. Τὸ πρῶτον ἀτμοκίνητον πισστήριον συνέστη ὑπὸ τοῦ Κ. Οὐάλτερ τῷ 1814. Πολὺ βεβαίως ἐνδικρέρει νὰ ἐξακριβώσωμεν κατὰ πόσον τοῦτο προήγαγε τὸν Χρόνον, τὸ θετικὸν ὅμως εἶναι ὅτι ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης μέχρι σήμερον ὁ Χρόνος ἐνήργησε πρῶτος ἵνα κατορθώσῃ ἡ μηχανικὴ νὰ πολυπλασιάσῃ τὴν ἐκτύπωσιν τῶν ἐφημερίδων μετὰ ὑπερβολικῆς ταχύτητος και ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα ἦν μέγα διὰ τε τὴν ἐφημερίδα αὐτὴν και διὰ τὸν κόσμον ὅλον.

Ἡ τελειωτέρα τῶν ὑπαρχουσῶν μηχανῶν—ἡ τοῦ Οὐάλτερ—ἐφευρέθη και κατασκευ

ἄσθη ἐπίτηδες διὰ τὸν Χρόνον. Οὐδαμοῦ θὰ κατῶρθον νὰ κατασκευάσωσι τόσον τελείαν, διότι ὁ ἐφευρετικώτερος τῶν μηχανικῶν, ἐργαζόμενος ἀποκλειστικῶς ἐπὶ προτύπων, δὲν θὰ κατέβαλλε τὰς παρεμβαλλομένας δυσχερείας. Πρὸς ἐντελῆ ἐπιτυχίαν ἔδει νὰ διακινδεύσῃ ἀδρὰ κεφάλαια, νὰ ἀπελπίζηται ἐκ τῆς ἀποτυχίας πολλῶν ἀποπειρῶν, ἀλλὰ νὰ ὑπομένῃ και νὰ ἔχη διαρκῶς ὑπ' ὄψιν τὸν σκοπὸν ὃν ἐπεδίωκε, μηδὲν ἄρκούμενος εἰς ἡμικεπιτυχίαν. Ἐξ ἀνάγκης ὤφειλε προσέτι νὰ δοκιμάζῃ τὴν μηχανὴν λεπτομερῶς, ν' ἀναπληρῇ πᾶσαν φαινομένην ἑλλειψιν και ἀδιαλείπτως ν' ἀπλοποιῇ τὴν μηχανήν.

Ἐκ τῆς τόσης χρημάτων δαπάνης, ἐκ τῆς μεγίστης ὑπομονῆς και ἐκ τῶν ἀδιαλείπτων δοκιμῶν παρήχθη τὸ πισστήριον Οὐάλτερ, ὅπερ μετ' οὐ πολὺ θ' ἀντικαταστήσῃ βεβαίως (ἢ ἄλλη παραπλησία μηχανή) τὰ ταχύτερα τῶν πισστηρίων, δ' ὧν ἐκτυποῦνται ἤδη αἱ ἐφημερίδες. Ἀληθῶς δὲ τῶν γνωστῶν πιστικῶν μηχανῶν εἶναι οὐδεμία ἀπλουστέρα, οὐδ' ἐντελέστερον ἐνεργεῖ, συγχρόνως οὐδεμία καταργεῖ ὀλοτελῶς τὴν διὰ τῶν χειρῶν ἐργασίαν ὅσον ἡ τοῦ Οὐάλτερ. Εἰς ἀπάσας τὰς ἄλλας φάσεις τοῦ καταρτισμοῦ ἐφημερίδος τινὸς, ὁ κυριώτερος σκοπὸς, ὃν ἐπιδιώκουσιν, εἶναι τὸ νὰ καταστήσωσιν ἐντελῶς δραστικὴν τὴν ἐργασίαν τοῦ ἀνθρώπου και νὰ ὀργανίσωσιν αὐτὴν ἐπὶ τὸ βέλτιον, ἀλλὰ ἐν τῇ ἐκτύπωσιν πρέπει νὰ ἐπιτευχθῆ, εἰ δυνατόν, ἡ διὰ μηχανῆς ἀντικατάστασις τῆς τῶν χειρῶν ἐργασίας, διότι αὕτη οὐ μόνον πολλὰ ἀπαιτεῖ χρήματα, ἀλλὰ εἶναι και μέγα ἐμπόδιον πρὸς τὴν ταχύτητα.

Τὸ μέχρι τοῦδε ἐν χρήσει ταχύτερον τῶν πισστηρίων, τὸ *Hoe ten Feeder*, ἀπαιτεῖ δεκαοκτὼ ἀνθρώπους ἵνα ἐνεργῇ (νὰ τίθηται ὁ χάρτης λ. χ., ν' ἀποσύρηται, κτλ.), και ὅμως μόλις ἐκτυποῖ ἑπτὰ ἢ οκτὼ χιλιάδας ἀντιτύπων καθ' ὥραν, διότι μόνον ἀπὸ τὸ ἐν μέρος ἐκτυποῖ, τὸ δὲ πισστήριον Οὐάλτερ μόλις ἀπεσχολεῖ ἓνα ἐργάτην και δύο μαθητευομένους και εὐκόλως και ἐντελῶς ἐκ-

τυποὶ δώδεκα χιλιάδας πεντακόσια ἀντίτυπα. Ἄς ἐξηγήσωμεν πῶς κατορθοῖ τοῦτο.

Ἡ βᾶσις τῆς μεθόδου ταύτης τῆς ἐκτύπωσης ἐγκείται ἐν τῷ πολυπλασιασμῷ τῶν εἰς σχήματα (φόρμαις) στοιχειοθετημένων μεταλλικῶν πλακῶν. Ἡ στοιχειοθετημένη ὕλη δὲν δύναται νὰ μεταβιβάσῃ ἐπὶ τοῦ πιεστηρίου Οὐάλτερ, ἀλλὰ πρέπει νὰ ληφθῶσιν ἐξ αὐτῆς στερεὰ πρότυπα. Πρὸ πάντων ὅθεν ὀφείλουσι νὰ προστυπώσωσι τὴν στοιχειοθετημένην ὕλην καὶ νὰ δώσωσιν εἰς τὸ πρότυπον καμπὴν ἡμικυλινδρικήν, ὥστε νὰ δύναται νὰ προσαρμόζῃται εἰς μέγαν κύλινδρον· τοιαύτη δὲ καμπὴ δὲν ἐπιτυγχάνεται διὰ τῶν κινητῶν χαρακτήρων. Ἀλλὰ τοῦτο μόνον δὲν ἀρκεῖ ἄνευ ταχέως τινὸς μέσου τοῦ νὰ πολυπλασιάζωνται τ' ἀντίτυπα τῶν προστύπων (*cliché*) καθ' ἃ ἡ ἐφημερίς ἐκτυποῦται, οὐδόλως θὰ ἀπεδεικνύετο σήμερον ἐπαρκῆς εἰς ἐφημερίδα λόγου ἀξίαν ἢ ἐκτύπωσις δώδεκα χιλιάδων πεντακοσίων ἀντιτύπων καθ' ὥραν. Ἡ ἐκτύπωσις θ' ἀπῆσχόλει τὸ πλεῖστον τῆς νυκτὸς, ἐνῶ ὁ Χρόνος δὲν τίθεται εἰς τὰ πιεστήρια πρὸ τῆς τετάρτης ἐωθινῆς ὥρας. Τὸ προστύπωμα (μέθοδος τοῦτέστι, δι' ἧς κατορθοῦται ἢ διὰ τῆς στερεοτυπίας πολυπλασιασῆς τῆς ὕλης) εἶναι ἄρα ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ καὶ ἡ μέθοδος δι' οὗ ἐνεργεῖται αὕτη διὰ τὸ πιεστήριον Οὐάλτερ εἶναι θαυμασία καὶ ἀπλή.

Τὸ ἀντίτυπον φυσικῶς τῷ λόγῳ στοιχειοθετεῖται κατὰ πρῶτον διὰ τῆς χειρὸς, κατὰ τὴν συνήθη μέθοδον, καὶ ἡ στοιχειοθετημένη ὕλη κατατάσσεται εἰς στήλας τοῦ αὐτοῦ μήκους. Αἱ στήλαι αὗται κατόπιν σελιδοποιεῦνται καὶ τίθενται εἰς στερεὸν σιδηροῦν περίθεμα ἐπὶ ὀμαλῆς μεταλλικῆς τραπέζης, ἢ δὲ σελίς, ἀφοῦ τακτοποιηθῇ καθ' ὅλα, σφίγγεται καλῶς διὰ σφηνῶν κοχλιοειδῶν καὶ μεταφέρεται εἰς τὸ ἐργοστάσιον τῆς προστυπώσεως, ὅπου καλύπτουσιν αὐτὴν μὲ στρώματά τινα χάρτου ὑγροῦ, καὶ διὰ ἰσχυρῶν κυλίνδρων δις πιέζουσι τὴν σελίδα, ὥστε ὁ χάρτης εἰσάγεται εἰς ὅλα τὰ κενὰ καὶ τὰ διαλείμματα τῶν χαρακτή-

ρων. Μετὰ ταῦτα θέτουσι τὴν σελίδα, διατελοῦσαν κεκαλυμμένην ὑπὸ τοῦ χάρτου, ἐπὶ βαρέος πιεστηρίου μὲ ἑλικὰς, οὗ ὁ βυθὸς ἀποτελεῖται ἐκ μεταλλίνης κάψης θερμαινομένης ὑπὸ ἀτμοῦ. Τὸ εἶδος τοῦτο τοῦ κλιβάνου ἀποξηραίνει ταχέως τὸν χάρτην, ἐνῶ συγχρόνως ἡ πίεσις ἐμποδίζει τὴν συστολὴν (ζάρωμα) ἢ ἐξόγκωσιν τοῦτου. Μετ' ὀλίγον ἀποσύρουσι τὴν σελίδα, ὁ δὲ χάρτης, ἀφαιρεθεὶς ἐκ τῆς ἐπιφανείας αὐτῆς, παριστᾷ μήτραν ἢ ἀκριβῆς κολλόν ἀντίγραφον τῆς στοιχειοθετήσεως, καὶ ἐπὶ τῆς μήτρας ταύτης χύνουσι τότε τὸ πρότυπον ὅπερ θὰ χρησιμεύσῃ εἰς τὴν ἐκτύπωσιν. Πρὶν τῆς χύσεως ὅμως ἀποξηραίνουσιν ἐντελῶς τὴν ἐκ χάρτου μήτραν θέτοντες ἐπὶ ἄλλης θερμῆς πλακῶς.

Ἄπασα ἡ ἐργασία αὕτη ὀλίγον ἀπαιτεῖ καιρὸν· ἀφοῦ δὲ γίνῃ, προσαρμόζουσι τὴν ἐκ χάρτου μήτραν, ἐστραμμένην πρὸς τὰ ἄνω, εἰς ἄλλην ἡμικυλινδρικήν μήτραν, εἰς ἣν σερροποιεῖται διὰ σιδηρᾶς σφάνης, ἧς τὰ ἄκρα ὑπερβαίνουσι τὴν παχύτητα ἣν θέλουσι νὰ δώσωσιν εἰς τὸ πρότυπον, ἔπειτα καλύπτουσιν ὅλα μὲ πλάκα στηριζομένην εἰς τὰ περιῶν ὁ λόγος ἄκρα καὶ οὕτως ἀποτελεῖται εἶδος θαλάμου ἔχοντος ἐμβαδὸν κυκλοτερὲς, ὅπερ εἶναι κενὸν παχύτητος σχεδὸν κατὰ τρία τέταρτα τοῦ δακτύλου. Ἐν τῷ κενῷ τούτῳ δύο ἄνθρωποι χύνουσι τοὺς χαρακτῆρας. Οὕτω δ' ἀποτελεσθέντος τοῦ προστύπου, ἀφαιροῦσι τὴν ἐκ χάρτου μήτραν, ἧτις, μόλις μελανωθεῖσα ὑπὸ τῆς θερμότητος, δύναται νὰ χρησιμεύσῃ πολλάκις διὰ τὴν ἀνωτέρω ἐργασίαν τοῦ μεταδόσαι καὶ ἄλλα ἀντίτυπα. Μικρὸς ἀτμοκίνητος πρίων περιτέμνει (κουρεύει) τὸ περισσεῦσαν μέταλλον τῶν χυθέντων χαρακτήρων, μεθ' ὃ καθαρίζονται τὰ ἐξωτερικὰ ἄκρα τῶν ἄρθρων καὶ τὰ διαλείμματα τῶν στηλῶν καὶ κατόπιν τίθεται τὸ οὕτω τελείως καταρτισθὲν πρότυπον εἰς τὸν κύλινδρον τοῦ πιεστηρίου, ὅπερ εἰς ὀλίγα γίνεται λεπτά.

Ἡ τοιαύτη σελίς ἔχει ἔψιν ἰσχυροῦ καὶ στερεοῦ ἐκ λευκοῦ μετάλλου ἡμικυλίνδρου, ἔχοντος ἐσωτερικὰς ἵνας διατεθειμένας πρὸς

πρόληψιν ἐνδεχομένων ἀνισοτήτων ἢ ἀνωμαλιῶν, καὶ εἶναι κεκαλυμμένη ἀπὸ ὠραία καὶ καλὰ γράμματα πρὸς ἐκτύπωσιν. Ἡ ἐργασία αὕτη γίνεται ἐντὸς χρόνον βραχυτέρα ἢ ὅσοι ἀπητήθη ἵνα τὴν περιγράψωμεν. Τὸ σύνολον δὲ τῆς ἐργασίας τῆς χύσεως καὶ αὐτῆς τῆς τελευταίας σελίδος τοῦ Χρόνου ἀπαιτεῖ δέκα λεπτά, ἀφ' οὗ ἡ σελὶς παραδοθῆ εἰς τὰς χύτρας ἕως οὗ τὸ πρόστυπον τεθῆ εἰς τὴν μηχανὴν δυνατὸν δὲ νὰ γίνῃ καὶ εἰς ὀκτὼ λεπτά.

Πρόδηλον ὅτι τοιοῦτοτρόπως ἄπειρος προσγίνεται οἰκονομία ἐν τῇ ἐργασίᾳ, ἥς τ' ἀποτελέσματα περιορίζει κυρίως ὁ ἀριθμὸς τῶν μηχανῶν, ἐφ' ὧν τίθενται αἱ πλάκες τῶν προστύπων· ἄνευ δὲ τοῦ μέσου τούτου τοῦ πολυπλασιάζειν τὰς σελίδας τῆς στοιχειοθετήσεως, θ' ἀπέβαινεν ἀδύνατον νὰ τεθῶσιν εἰς ἐνέργειαν περισσότεραι τῆς μιᾶς μηχανῆς, ἐκτὸς ἂν διὰ τῆς χειρὸς ἐγένοντο διπλαῖ ἢ τριπλαῖ ὅλαι αἱ στοιχειοθετήσεις. Πρακτικῶς θὰ ἦτο ἀδύνατον ὡσαύτως νὰ ἐκτυπωθῶσι τὰ τυπογραφικὰ δοκίμια ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας μικροῦ κυλίνδρου. Ὅσακις, ὡς συνήθως συμβαίνει, ὁ Χρόνος περιέχῃ δεκαεξὶ σελίδας, χύνονται εἰς τὸ ἐργαστάσιον τῆς ἐφημερίδος ἐβδομήκοντα δύο πρόστυπα τὴν νύκτα. Πρῶτα χύνονται τὰ ἐξωμέρη τοῦ φύλλου· κάμνουσι δὲ τέσσαρας ἢ τετραπλᾶς στοιχειοθετήσεις, ἃς θέτουσιν εἰς τέσσαρα πιεστήρια, καὶ ταῦτα περὶ τὴν δευτέραν ἐωθινὴν ὥραν ἔχουν τετελεσμένην τὴν ἐκτύπωσιν. Διὰ τὸ ἐξωτερικὸν μέρος, ὅπερ πρέπει νὰ ἐκτυπωθῆ ταχύτερον, μεταχειρίζονται πέντε στοιχειοθετήσεις ἢ τεσσαράκοντα πρόστυπα, ἅτινα τιθέμενα εἰς πέντε πιεστήρια ἐκτυπῶνται περὶ τὴν ἕκτην ὥραν.

Ἄνευ τῶν ἐκ στερεοῦ μετάλλου ἡμικυλινδρικών τούτων σελίδων τὸ πιεστήριον οὐδέποτε οὐδέποτε ἤθελεν ἀπαδειχθῆ τέλειον, ὅπως νῦν· ἄνευ δὲ τῆς εὐκολίας τοῦ πολυπλασιάζειν τὴν πρώτην διὰ χειρὸς γενομένην στοιχειοθέτησιν, οὐδεμία μηχανὴ θὰ ἐπῆρκει εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς νεωτέρας δημοσιογραφίας. Οὐχ ἦττον, τὸ ἐν ἄνευ

τοῦ ἐτέρου δὲν δύναται νὰ βαδίσῃ, καὶ ἕσον χρήσιμα καὶ ἂν ἀποδεικνύωνται τὰ πρόστυπα, δὲν θὰ ἔφερον τὸ νῦν ἀποτέλεσμα ἄνευ τῆς μηχανῆς ἐφ' ἧς τίθενται.

Ἐνταῦθα θέλομεν ἀποπειραθῆ νὰ δώσωμεν ἰδέαν τιὰ τῆς μηχανῆς, καὶ τοὶ δύσκολον τὸ πρᾶγμα ἄνευ εἰκόνων, ὅχι διότι ἡ μηχανὴ εἶναι πολύπλοκος· πολλοῦ γε καὶ δεῖ, εἶναι ἀπλουστάτη, χάρις εἰς τὴν ὑπομονὴν τοῦ ἐφευρέτου καὶ τὰς ἐπενεχθείσας μεταβολάς· ἀλλὰ διότι μᾶλλον καταληπτὴ θὰ ἐγένετο διὰ τῶν εἰκόνων.

Τὸ πρῶτον συστατικὸν τῆς μηχανῆς αὐτῆς εἶναι ὅτι δὲν τυπώνει κατὰ φύλλον, ὅπως γίνεται εἰς ὅλα τὰ πιεστήρια, ἀλλ' ἐκτυπώνει κύλινδρον συνεχῆ χάρτου, ἐξ οὗ κόπτει τὴν ἐφημερίδα, ἀνά ἓν ἀκριβῶς ἀντίτυπον ἔμα ἐξερχόμενον ἐντελῶς τετυπωμένον ἐκ τῆς ἄλλης ἄκρας. Ἡ ἀτελεύτητος ἐκ χαρτίου ταινία εἶναι ἄρα τὸ πρῶτον ὅπερ ποιεῖ ἐκτύπωσιν εἰς τὸν εἰσερχόμενον εἰς τὸ μέρος τῆς ἐκτύπωσης.

Ταινία χάρτου, χρηγοῦσα σχεδὸν 5500 φύλλα τοῦ Χρόνου, εἶναι περιελιγμένη εἰς ἓνα κύλινδρον ὑπισθεν τῆς μηχανῆς, ἔταν δὲ ἀρχίσῃ ἡ ἐκτύπωσις ὁ χάρτης ἀδιαλείπτως ἐκτυλίσσεται διερχόμενος πρῶτον διὰ κυλίνδρων βεβρεγμένων, οἵτινες τὸν ὑγραίνουσιν—οἱ περὶ ὧν ὁ λόγος κύλινδροι λαμβάνουσι τὸ ὕδωρ ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ τῶν ὀθεν στραγγίζεται διὰ πολλῶν ἐριούχων (τσοχῶν). Ἐκ τῶν κυλίνδρων τούτων ὁ ὑγρανθεὶς χάρτης μεταβαίνει εἰς τὰς στερεοτυπωμένας πλάκας, αἵτινες ἀποτελοῦσι τὰς τέσσαρας σελίδας τοῦ ἐνὸς μέρους τοῦ φύλλου καὶ αἵτινες ἀκριβῶς σχηματίζουσι τὴν περιφέρειαν ἐνὸς κυλίνδρου. Παρὰ τοῦτον ὑπάρχει ἕτερος κύλινδρος τοῦ αὐτοῦ μεγέθους, ἔχων ἐπιφάνειαν λείαν καὶ ὁμαλὴν, καὶ πιέζων ἀπαλῶς τοὺς χαρακτήρας· ὁ δὲ χάρτης ἐκτυπῶνται ἐνῶ διέρχεται διὰ τοῦ ἐλαστικοῦ αὐτοῦ διαστήματος, ἦτοι τῶν δύο τελευταίων κυλίνδρων (α). Ἀφοῦ ἐξέλθῃ

(α) Διὰ τοὺς μὴ εἰδότες τὰ τῶν τυπογραφείων σημειοῦμεν ὅτι οἱ τοιοῦτοι κύλιν-

ἐκεῖθεν περιελίσσεται εἰς ἕτερον κύλινδρον, ὅστις διὰ τοῦ αὐτοῦ τρόπου ἐκτυπώνει τὸ ἄλλο μέρος. Τούτου δὲ γενομένου, δύο ἄλλοι κύλινδροι τῆς αὐτῆς περιφερείας σύρουν τὸν χάρτην· ὁ μὲν εἶναι ἐφωδιασμένος μὲ *τηλίαν* (εἶδος τεζιαχίου), ὁ δὲ μὲ λάμαν, ἥτις δι' ἐντέχνου μηχανικῆς πιέσεως κινεῖται καθ' οἴανδῆποτε θελήσῃ τις ὥραν καὶ ἀποσπᾷ τὴν ἐφημερίδα ἀπὸ τὴν ἀτελεύτητον ταινίαν, ἐκτὸς μικρᾶς λωρίδος μενούσης ἐφ' ἑκάστου μέρους καὶ χρησιμεύουσης ἵνα σύρῃ τὸν χάρτην μακρύτερον ἐφ' ἑτέρων δύο κυλίνδρων ἐντελῶς ἀποχωριζόντων τὸ φύλλον καὶ τελειοποιούντων αὐτό.

Ὡς προείπομεν, διὰ τὴν ὅλην μηχανικὴν αὐτὴν ἐργασίαν, ἥς περιληπτικὴν μόνον ἰδέαν ἐδώκαμεν, ἀρκοῦσι δύο μαθητευόμενοι καὶ εἰς ἐργάτης· φαντάζεται δὲ πᾶς τις κατὰ πόσον εἶναι τελειοποιημένη μηχανὴ ἐκτυποῦσα ἐφημερίδα καὶ ἀπὸ τὰ δύο συγχρόνως μέρη καὶ ἄνευ τῆς ἐλαχίστης ἐλείψεως.

Τὸ θαυμασιώτερον ἴσως εἶναι ὁ τρόπος δι' οὗ ἀδιαλείπτως μελανοῦνται τὰ πρόστυπα. Ἐὰν λάβητε ὑπ' ὄψιν τὸν *Χρόνον*, τὰς *Ἡμερησίας Εἰδήσεις* καὶ τὸν *Σκῶτον* (*Scotsman*)—ἐφημερίδας ἐκτυπούμενας σήμερον διὰ τοῦ πιεστηρίου Οὐάλτερ—θέλετε παρατηρήσει ὅτι ἡ ἐκτύπωσις εἰς ὅλα τὰ μέρη τοῦ φύλλου εἶναι τελεία καὶ ὁμοιόμορφος, πράγματα δηλ. ἄτινα, ὡς αἱ τυπογράφοι ἠξέουσι, δυσκόλως ἐπιτυγχάνονται διὰ τῶν κοινῶν καὶ λοιπῶν γνωστῶν πιεστηρίων· τοῦτο δὲ τὸ κατόρθωμα ἡ μηχανὴ ἐκτελεῖ μελανοῦσα 12500 ἀντίτυπα καθ' ὥραν. Ἐπαναλαμβάνομεν καὶ ἐνταῦθα ὅτι ἄνευ εἰκόνων δυσκόλως δύναται τις νὰ παραστήσῃ τὴν ἐν χρήσει μέθοδον· προσθέτομεν δὲ ὅτι ἡ μελάνη λαμβάνεται μετὰ τῆς ἀπαιτουμένης ταχύτητος ἐκ δύο μεγάλων δοχείων καὶ μεταδίδεται διὰ κυλίνδρων εἰς τὰς δύο τῶν προστύπων σειρᾶς. Κύλινδρος βυθίζομενος εἰς τὰ δοχεῖα αὐτὰ γεμίζεται μὲ μελάνην, ἥτις δι' ἀπλῆς ἐπαφῆς

μεταβιβάζεται εἰς δεύτερον κύλινδρον καὶ ἐκ τούτου εἰς τρίτον, ἔπειτα εἰς τέταρτον καὶ οὕτω καθεξῆς, μέχρις οὗ φθάσῃ εἰς τὸν φέροντα κατ' εὐθείαν εἰς τὸν μελανοῦντα τὰ πρόστυπα. Ἡ ταχεῖα δὲ κίνησις τῶν κυλίνδρων συντελεῖ εἰς τὸ νὰ τρίψῃ καλῶς τὴν μελάνην καὶ νὰ ἐπιθέσῃ εἰς τοὺς χαρακτῆρας στρώμα μικρὸν καὶ τακτικόν· ψήκτρα ὑπάρχουσα εἰς τὸν πρῶτον κύλινδρον, ὅστις βυθίζεται ἐν τῷ δοχείῳ, ἐμποδίζει αὐτὸν ἀπὸ τοῦ νὰ λαμβάνῃ μελάνην περισσοτέραν τῆς ἀπαιτουμένης.

Τοιαῦτα τὰ κυριώτερα χαρακτηριστικὰ τοῦ πιεστηρίου Οὐάλτερ, ἡ δ' ἐφεύρεσις τῆς μηχανῆς αὐτῆς ἐμφαίνει νέαν ἐποχὴν ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς δημοσιογραφίας. Μέχρι τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ εἰρημένου πιεστηρίου μεγάλαι ἦσαν αἱ δυσχέρειαι πρὸς καταρτισμὸν ἡμερησίας ἐφημερίδος καὶ πολλὰ τὰ ἐξοδα τῶν ἐργατῶν. Τῶντι' ὅσον θαυμάσια καὶ ἂν ἐτόγγανον τὰ ἀρχαῖα τοῦ *Ηος* πιεστήρια, σχετικῶς πρὸς τὰ πρὸ αὐτῶν, ἦσαν λίαν πολυπλοκα καὶ ἀπῆτουν πολλὴν διὰ τῆς χειρὸς ἐργασίαν ἵνα ἀποτελέσωσιν ὅ,τι διὰ τῶν νῦν γίνεται.

Τὸ πιεστήριον Οὐάλτερ—καὶ ταῦτα τυγχάνει τὸ οὐσιωδέστατον—ἀπείρως ἐνίσχυσε τὰς ἐφθηνὰς ἐφημερίδας τῆς Ἀγγλίας, τὰς ἀντὶ μιᾶς πέννας ἢ δηναρίου πωλουμένας. Ἄνευ τοῦ μέσου ὅπερ παρέχει τὸ προστύπωμα εἰς τὸν πολυπλασιασμὸν τῶν τυπομένων φύλλων καὶ ἄνευ τῆς τελειοποιήσεως ἥτις ἐπιτυγχάνεται διὰ τῆς μηχανῆς Οὐάλτερ ἢ ἄλλων παραπλησίων, κατασκευασθεισῶν κατ' ἐκείνην, δυσκόλως λίαν θὰ διετηροῦντο αἱ ἐφθηναὶ ἐφημερίδες, διότι πᾶσα διὰ χειρὸς ἐργασία καθίσταται ἐπὶ μάλλον καὶ μάλλον πολυδάπανος· ἀλλὰ τὸ πιεστήριον Οὐάλτερ ἐπῆλθεν ἐπίκουρος εἰς τὴν ἐπιχείρησιν, καὶ ὡς παράδειγμα τοῦ τί δύναται νὰ πράξῃ ἐφημερίς, ἥς ἕκαστον φύλλον τιμᾶται ἀντὶ δηναρίου, δύναται τις νὰ προβάλλῃ τὸν *Σκῶτον*, ἐν τῶν μάλλον διαδεδομένων ἐπαρχιακῶν φύλλων. Μετὰ τὸν *Χρόνον* πρώτη ἡ ἐφθηνὴ αὕτη ἐφημερίς ἐτυπώθη μὲ πιεστήριον Οὐάλτερ καὶ συντόμως ἀ-

δροι εἶναι ἐλαστικοί, ἐκ *ψαρκόλλας*. κτλ.
(ΟΜΗΡΟΣ ΦΥΛ. Θ'.)

πέδειξε τί κατορθούται διὰ τῆς ἐξοικονομήσεως χρημάτων καὶ χρόνου, ἐπιτυγχανομένης διὰ τῆς νέας μηχανῆς. Ὁ Σκωτὸς ἔχει δύο ἰδίας ἀμαξοστοιχίας (σιδηροδρομικὰς), τὴν μὲν μεταφέρουσιν εἰς Γλάσκοβον τὸ φύλλον ἐν ᾧ χρόνῳ δημοσιεύονται αἱ τοῦ Γλασκόβου ἐφημερίδες, τὴν δὲ ἐπιδίδουσιν τὸ φύλλον εἰς Δούνδη καὶ ἄλλα μέρη ἐν ᾧ μίλις ἐκδίδονται αἱ ἐγγύριοι ἐφημερίδες, δὲν εἶναι μικρὸν τοῦτο.

Ἐν Λονδίῳ, καὶ τοὶ τὰ κατὰ τὰς ἐφημερίδας ἄλλως ἔχουσιν, ἡ εὐκολία, ἣτις ἐπιτυγχάνεται διὰ τῶν μηχανῶν αὐτῶν ἐν τῇ ἐκτυπώσει καὶ ἡ ταχύτης δι' ἧς αὕτη γίνεται, ἀρχίζουσιν ἤδη νὰ ἐπιφέρωσι πραγματικὴν ἐν τῇ δημοσιογραφίᾳ ἐπανάστασιν. Τὰ τοῦ συστήματος αὐτοῦ πιστήρια κέκλινται νὰ χορηγήσωσι ταῖς καθημεριναῖς ἐφημερίσι νέαν καὶ περισσοτέραν δύναμιν, ἣς ἰδέαν δὲν ἔχει τις ἄχρι τοῦδε. Σήμερον αἱ *Ἡμερήσιαι Εἰδήσεις* ἐκτυποῦνται μὲ ἐξ πιστήρια Οὐάλτερ, ἡ δὲ *Σημαία* καὶ ἄλλαι ἐφημερίδες ἐκτυποῦνται ἢ ἐκτυπωθήσονται μὲ μηχανὴν Χόε μετηρρυθμισμένην καὶ κατεσκευασμένην κατὰ τὴν τοῦ Οὐάλτερ. Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι ἡ ἐργασία, τὰ ἐξοδα, καὶ αἱ βραδύτητες, ὅσα δηλ. συνεπάγεται τὸ ἄριστον τῶν ἀρχαίων συστημάτων παραβαλλόμενον πρὸς τὸ νῦν, μετ' οὐ πολὺ θὰ ἀποδειχθῶσι πράγματα ἀφόρητα ἀπέναντι τῶν τελειοποιήσεων, καὶ ἡ ἐφημερίς ἢ ταῦτα παραμελήσουσα οὐ μικρὸν θὰ ὀπισθοδρομήσῃ.

Ἐκτὸς τούτων τὸ δημόσιον καθίσταται ἀπαιτητικώτερον ὅσον ἀφορᾷ τὰς νεώτερας εἰδήσεις, ἡ δὲ ἀπαίτησις αὕτη ἀπὸ εἰκοσιπενταετίας ἤδη συντελεῖ ἵνα συντέμνηται ὁσημέραι ὁ χρόνος τῆς διαδόσεως αὐτῶν. Οὐ μόνον λίαν πρόσφατοι πρέπει νὰ ᾔναι αἱ εἰδήσεις, ἀλλὰ καὶ τὸ τάχιστον πρέπει νὰ διανέμονται ἀπὸ τῆς μιᾶς γωνίας τῆς χώρας εἰς τὴν ἄλλην. Ἄξιον τῶντι ἀπορίας πῶς αἱ ἐφθηναὶ ἐφημερίδες κατορθοῦσι ταῦτα· οὐχ ἦττον τὸ πρᾶγμα δὲν εἶν' εὐκολον δι' ὅλας καὶ ἐπ' ἐσχάτων ἀπέβη ἀδύνατον

νὰ συστήσωσι νέας ἐφθηνὰς ἐφημερίδας (τοῦ ἐνὸς δηναρίου), ἐνῶ συγχρόνως ἄλλαι παλαιαὶ ὄφειλον νὰ παύσωσι.

Τὸ πρῶτον ἄρα καὶ φυσικώτατον ἀποτέλεσμα ἐκ τῆς παραδοχῆς τοῦ νέου τῆς ταχείας ἐκτυπώσεως συστήματος ἔσεται μεγάλη ἀνάπτυξις τοῦ ἐφθηνοῦ τύπου ὡς πρὸς τὴν ἐπέκτασιν καὶ τὴν ταχύτητα τῶν πληροφοριῶν του. Τοῦτο ἐπιτυγχάνεται ἤδη καὶ ἂν ἡ ἀνάπτυξις αὕτη ἐξακολουθήσῃ, δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι μόνος ὁ Χρόνος κατέστησε δυνατὴν τὴν ὑπαρξίν τῶν ἐφθηνῶν ἐφημερίδων· ὅπωςδὴποτε ὁμως βέβαιον εἶναι ὅτι τὸ εἶδος τοῦτο τῆς δημοσιογραφίας θὰ ὀφείλῃ τὴν ἀνάπτυξίν του μᾶλλον εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ Χρόνου ἐγκαθιδρυθεῖσαν νέαν μηχανὴν παρά εἰς ἄλλο τι τῶν νεωτέρων χρόνων περιστατικὸν ἀναγόμενον εἰς τὴν ἐφημεριδογραφίαν.

Ἄγγλος συγγραφεὺς, ἐξ οὗ πολλὰ τῶν ἀνωτέρω ἠρανίσθημεν, ἐξετάζων τὸ ζήτημα καὶ ὑπὸ ἄλλην ἐποψίν, τῶν συνεπειῶν δηλ. ἃς θέλει ἔχει διὰ τὸ δημόσιον ἡ ἀνάγνωσις τῶν καθημερινῶν ἐφημερίδων, ἀπασῶν προσφάτων, ἐπιφέρει τὴν ἐπομένην κρίσιν.

«Πολλοὶ ἐπαναλαμβάνουσιν ὅτι ἡ ἐφημεριδογραφία φονεύει βαθμηδὸν τὰ βιβλία καὶ τὴν μελέτην. Ὅταν ἀνθρωπὸς τις, λέγουσι συνεχῶς, ἀναγνώσῃ τὸν Χρόνον του τὴν πρῶτην ἐπισταμένως καὶ κατόπιν μεταθεῖ εἰς τὴν ἐργασίαν του, πῶς θὰ δυνηθῇ, ἐκτὸς ἂν γίνῃ ἐρημίτης, ν' ἀναγνώσῃ ἄλλο τι; Ἐάν, ἀφ' ἐτέρου, αἱ ἀντὶ δηναρίου τιμώμεναι ἐφημερίδες μέλλωσι νὰ ἀνταγωνίζωνται πρὸς τὰς ἀκριβωτέρας, παρέχουσαι πάσης φύσεως πληροφορίας, φιλολογικὰς καὶ ἐπιστημονικὰς εἰδήσεις, ἀκροθιγῶς καὶ αὐτοσχεδίως περὶ τούτων διαπραγματευόμεναι, διότι οὕτως ὀφείλουσι νὰ πράξωσιν, ὁ κόσμος θὰ πνιγῇ ἐκ κατακλυσμοῦ φιλολογικῶν περιττολογιῶν. Πᾶς τις θὰ παύσῃ τότε νὰ ἔχῃ ἀνάγκην τοῦ σκέπτεσθαι καὶ θὰ ἀπολέσῃ τὴν δύναμιν τοῦ συλλογίζεσθαι.

»Αἱ γνώμαι αὗται δὲν εἶναι σπάνιαι·

ἀλλ' ἔχουσι τάχα βάσιν στερεάν; Ἡ ἐπέκτασις καὶ ἡ ἐπιρροή τῶν ἐφημερίδων οὐδὲν παρέχουσι τὸ ἐπίφοβον ἀπ' ἐναντίας. Ὁ λαὸς, ἐν Ἀγγλίᾳ τοῦλάχιστον, ἔχει ν' ἀπασχολήσῃ εἰς τὴν ἀνάγνωσιν περισσότερον καιρὸν ἢ ὅσον εἶχεν ἡ παρελθούσα γενεά. Ὡς πρὸς τὴν ἐποψίν τοῦ ἀφηρημένου, δύναται τις νὰ ἐξετάσῃ ἑαυτὸν ἐὰν τοῦτο ἦναι καλὸν ἢ κακόν. Ἐντούτοις μὴ λητμονώμεν ὅτι νόμιμον εἶναι τὸ δίκαιον τοῦ νὰ ἀναπαύσθαι, ὅταν ἡ ἀνάπαυσις κτᾶται τὰς μηχανικὰς τῆς φύσεως δυνάμεις· ἀλλ' οὐδόλως ἀμφίβολον ὅτι ἀγαθὸν τὸ μέχρι τινὸς δαπανᾶν τὰς ὥρας σχολῆς εἰς τὴν ἀνάγνωσιν ἐφημερίδων. Ἡ Ἀγγλίς δὲν ἔχει πολλὰς ἐφημερίδας μὴ οὔσας ἀξίας ν' ἀναγινώσκωνται ὑπὸ τιμίων ἀνθρώπων· τοῦλάχιστον τιαυταὶ δὲν ὑπάρχουσιν ἐν τῷ καθημερινῷ τύπῳ, καὶ αἱ τίμιαι ἐφημερίδες μεγάλως συντελοῦσιν εἰς τὸ ν' αὐξάνωσι τὰς ιδέας τῶν ἀναγνωστῶν. Ὁ φόβος μὴ οἱ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων καταντήσωσι νὰ ζῶσι μὲ ἀλλοτρίους ιδέας δὲν ὑφίσταται εἰσέτι, καὶ πολλὰ διδόμενα ὑπάρχουσιν ὅτι ἡ ἀνάγνωσις τῶν ἐφημερίδων μὲ τὸν καιρὸν θὰ χρησιμεύσῃ ἵνα διδάξῃ πολλοὺς νὰ ἔχωσι πρωτοτύπους καὶ ἰδίας ιδέας. . . »

Τὰ μέσα ταῦτα τῆς τελειοποιήσεως θὰ συντελέσωσιν ἄρα γε εἰς τὸν πολυπλασιασμὸν τῶν ὀργάνων τοῦ τύπου καὶ εἰς τὴν αὐξήσιν τῆς ἐνεργείας τῶν ὑπαρχόντων ἢ θὰ προαγάγῃ μόνον μίαν ἢ δύο ἐφημερίδας εἰς ἐκάστην μεγαλοῦπολιν τῆς Ἀγγλίας; Ἐὰν ἡ ἀνάγνωσις μιᾶς καθ' ἡμέραν ἐφημερίδος δι' οὐδένα εἶναι βάρος, ὁ πολυπλασιασμὸς ὁμοίως τῶν ἐφημερίδων, ὡς συμβαίνει εἰς τινὰ μέρη τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, ἔσεται πηγὴ ἀηδίας. «Ἡ ἀληθὴς ὑπηρεσία μιᾶς ἐφημερίδος δὲν συνίσταται σήμερον, λέγει συγγραφεὺς τις, εἰς τὸ ἀντιπροσωπεύειν τὴν πολιτικὴν καὶ τὸ φρόνημα τάξεώς τινος ἢ κόμματος, ἀλλ' εἰς τὸ χρησιμεύειν ὡς ὄργανον συγκοινωνίας μεταξὺ πασῶν τῶν τάξεων τῆς κοινωνίας, ὡς μέσον, δι' οὗ ἕκαστος δύναται, τρόπον τινὰ, γὰ συνδιαλέ-

γηται πρὸς τοὺς γείτονάς του· προδήλως δὲ εἰς πᾶν μέρος ἀρκεῖ πρὸς τοῦτο μία μεγάλη ἐφημερίς. Αἱ παντοῖαι εὐκολίαι ἄς τὸ πισστήριον Οὐάλτερ χορηγῆ εἰς τὰς ἐφθηνὰς ἐφημερίδας, παραδόξως θὰ συντείνωσιν εἰς τὴν προαγωγὴν τινῶν, πολὺ ὁμοίως ἀμφιβάλλομεν ἂν θὰ πολυπλασιασθῶσι τὰ ὄργανα τῆς κοινῆς γνώμης. Αἱ ἐφημερίδες θὰ μένωσι περιορισμέναι ἕνεκεν τοῦ σπουδαίου αἰτίου τῶν ἐξόδων, οὐδεμία δ' ἐφεύρεσις ἐδυνήθη ἄχρις ὥρας ν' ἀπαλλάξῃ αὐτῶν τὰς ἐφημερίδας καὶ ἰδίως τὰς ἐφθηνὰς· τὰ δὲ κύρια ἐξοδα εἶναι ὁ χάρτης ἐφ' ὧν ἐκτυποῦνται. Ἡ δαπάνη αὕτη περιορίζει τὴν κυκλοφορίαν των, διότι πέραν ἀριθμοῦ τινος δὲν συμφέρει ν' αὐξήσῃ ἡ ἐκτύπωσις· πρὸς τούτοις καθιστᾶ στενωτέρον τὸν χῶρον τῶν εἰδήσεων, διότι πρέπει νὰ κρατήσωσι θέσιν διὰ τὰς ἀγγελίας ἵνα καλύψωσι τὰ ἐξοδα τοῦ τύπου, τῆς συντάξεως, κτλ. Ἐὰν ἡ κυκλοφορία εἶναι μεγάλη καὶ ἀπαντᾶ τὰ τοῦ χάρτου ἐξοδα, πρέπει αἱ ἀγγελίαι νὰ καλύψωσι τὴν ἄλλην δαπάνην καὶ νὰ φέρωσι κέρδος.»

Ἐπάρχει λοιπὸν, τρόπον τινὰ, μέσος ὁρος ὅν αἱ ἐφθηναὶ ἐφημερίδες τῆς Ἀγγλίας δὲν δύνανται νὰ ὑπερβῶσι· διὰ τοῦτο εἶναι πιστευτὸν ὅτι μόνον αἱ ἐπιτηδείως διευθυνόμεναι ἐφημερίδες θὰ ὠφεληθῶσιν ἐκ τοῦ πισστηρίου Οὐάλτερ. Τὰ ἐπαρχιακὰ φύλλα, χάρις εἰς τὸν τηλεγράφων καὶ τὴν οἰκονομίαν ἣτις προσγίνεται εἰς τὴν ἐκτύπωσιν, θὰ δύνανται νὰ μεταδίδωσιν εἰδήσεις συγχρόνως μὲ τὰς ἐν Λονδίῳ ἐφημερίδας, ὧν δὲν θ' ἀποδεικνύωνται πλέον ἀπλῆ ἡχώ, καὶ θὰ κατορθώσωσι τὰ ἀξιολογώτερα αὐτῶν (ἦτοι δύο ἢ τρία τοῦ Λιβερπούλ, τοῦ Μάντσεστερ, τοῦ Γλασκόβου καὶ τοῦ Ἐδιμβούργου), νὰ καταστήσωσι μονοπωλεῖον τὴν κυκλοφορίαν των ἐν ταῖς ἰδίαις ἐπαρχίαις, δίδοντα τὴν ἀπαιτουμένην πολιτικὴν χροιάν εἰς τὰ περὶ τῶν τοπικῶν κύρια ἄρθρα των καὶ χορηγοῦντα εἰς τοὺς συνδρομητὰς των ἀπάσας τὰς πληροφορίες τὰς ἀφορώσας τὸ ἔθνος των καὶ τὸν κόσμον ὅλον. Τοῦτο οὐδόλως θὰ βλάβῃ τὰς τοῦ ἐνὸς δηναρίου ἐφη-

μερίδας του Λονδίνου, διότι αὐται καὶ κεφάλαια ἔχουσι καὶ μέσα πρὸς συντήρησιν· ἐπίσης οὐδὲ τὸν Χρόνον θὰ παραβλάψῃ, διότι ἡ θέσις αὐτοῦ ἀπέναντι τῆς βρετανικῆς φυλῆς εἶναι ἄλλη.

ΕΥ. ΓΕΡ.

ΟΙ ΕΝ ΑΜΕΡΙΚΗ ΟΠΑΔΟΙ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΚΤΗΜΟΣΥΝΗΣ.

Ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτεῖαις τῆς Ἀμερικῆς, ἐν αἷς ἄπειρος τυγχάνει ἡ πολιτικὴ καὶ θρησκευτικὴ ἐλευθερία, διάφοροι συνἔστησαν καὶ ὁλονὲν συνιστῶνται θρησκευτικαὶ αἱρέσεις, ὧν τινες ἐπαγγέλλονται, ὡς σύμβολον πίστεως, τὴν κοινοκτημοσύνην, συμμορφούμεναι ἴσως πρὸς ὅσα ὁ εὐαγγελιστῆς Λουκᾶς λέγει (α) περὶ τῶν πρώτων χριστιανῶν, ὅτι δηλ. οἱ εἰς Χριστὸν πιστεύοντες συνέζων καὶ εἶχον τὰ πάντα κοινά· ἐπώλουν δὲ τὰ κτήματα αὐτῶν καὶ διενέμοντο ἀλλήλοις, τῷ ἔχοντι μεγαλητέρας ἀνάγκας δίδοντες πλείονα. Οἱ ἐν Ἀμερικῇ ὀπαδοὶ τῆς κοινότητος ἀκολουθοῦν ἄρα τὸ τῶν πρώτων χριστιανῶν παράδειγμα καὶ οὐ δόλως ὁμοιάζουσι πρὸς τοὺς ἐν Εὐρώπῃ ὁ-

(α) Οἱ πρῶτοι χριστιανοὶ ἐθεώρουν τῶντι κοινὰ τὰ κτήματα καὶ ὑπάρχοντα. Ἀναγινώσκομεν ἐν ταῖς Πράξεσι τῶν Ἀποστόλων κεφ. 2, ἐδ. 44—45.—«Πάντες δὲ οἱ πιστεύοντες ἦσαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ, καὶ εἶχον ἅπαντα κοινά, καὶ τὰ κτήματα καὶ τὰς ὑπάρξεις ἐπίπρασκον, καὶ διεμέριζον αὐτὰ πᾶσι, καθότι ἂν τις χρεῖαν εἶχε.»—Καὶ ἐν τῷ δ. κεφαλαίῳ 32—35 «Τοῦ δὲ πλήθους τῶν πιστευσάντων ἦν ἡ καρδία καὶ ἡ ψυχὴ μία· καὶ οὐδὲ εἰς τι τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ ἔλεγεν ἴδιον εἶναι, ἀλλ' ἦν αὐτοῖς ἅπαντα κοινά. . . οὐδὲ γὰρ ἐνδεής τις ὑπῆρχεν ἐν αὐτοῖς· ὅσοι γὰρ κτήτορες χωρίων ἢ οἰκιῶν ὑπῆρχον, πωλοῦντες ἔφερον τὰς τιμὰς τῶν πιπρασκομένων, καὶ ἐτίθουν παρά τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων· διεδίδετο δὲ ἐκάστῳ καθότι ἂν τις χρεῖαν εἶχεν.»

μόφρονάς των, οὐδὲ ἐξετράπησάν ποτε εἰς βιαιοπραγίας ἢ κακουργήματα· ἀπ' ἐναντίας τὸν ἐπικίνδυνον θεσμόν μετέβαλον εἰς ἀγαθοεργόν, τὸ ὄργανον τῆς καταστροφῆς εἰς ὄργανον ἐργασίας. Οἱ μὴ εὐχαριστούμενοι ἐκ τοῦ νεωτέρου πολιτισμοῦ συνῆλθον περὶ τινα ἐκκλησίαν καὶ διὰ τῆς ἀρετῆς, τῆς βιομηχανίας, τῆς ὑπομονῆς καὶ ἐπιμονῆς ἀπέδειξαν ὅτι καταγέλαστος χιμαιρική ἰδέα, ὅσον ἐπίφοβος καὶ ἂν τυγχάνῃ, δυνατὸν ν' ἀποδειχθῇ πραγματικότης ὠφέλιμος. Ἄντι νὰ πάλῃ τὸν σίδηρον ἢ ν' ἀψῶσι τὸ πετρέλαιον παρεδέχθησαν ὡς ἔμβλημα τὸ ἄροτρον καὶ τὸν σταυρὸν τοῦ Χριστοῦ.

Ἐννοεῖται ὅτι αἱ κοινότητες αὗται δὲν εἶναι πολιτεῖαι ἀγγέλων· πολλοὶ μὲν ὀρμῶνται ὑπὸ θρησκευτικῶν πεποιθήσεων καὶ θέλουσι νὰ μιμηθῶσι τοὺς πρώτους χριστιανούς, νὰ ἀσκῶσι τὴν ἀρετὴν καὶ νὰ περιορισθῶσιν εἰς μοναστικὸν βίον, ὅστις προφανῶς ἀντιβαίνει εἰς τὸν προτεσταντισμὸν, ἀλλ' οἱ πλείστοι, ὡς εἰς ὅλα τὰ πράγματα συμβαίνει, ἐκτὸς τοῦ πνευματικοῦ σκοποῦ ἐπιζητοῦσι βίον ἄνετον, ἐργασίαν μετρίαν καὶ ἰσότητα μεταστάσεως κοινωνικῆς. Κατὰ βάθος ὁμως εἰς τὰς αἱρέσεις αὐτὰς ἀνακαλύπτει τις συνεχῶς, ἐκτὸς θεωριῶν ἐσσηνιακῶν (αἱρέσεως Ἰουδαϊκῆς συμφωνούσης πρὸς τὴν τῶν πυθαγορικῶν), τὸ σύστημα τῆς κοινωνικῆς ἰσότητος, ὅπερ τόσον ἐσκανδάλισε τὴν γηραιὰν Εὐρώπην.

Ἄλλ' αἱ αἱρέσεις αὗται ἢ κοινότητες ὅπως εἶναι διωργανισμέναι, θὰ πολυπλασιασθῶσιν ἄρα γε ταχέως; Ἡ πείρα ἐνὸς περὶπου αἰῶνος, λέγει συγγραφεὺς ἐπισκεφθεὶς διαφόρους τοιαύτας κοινότητας, δὲν ἐπιτρέπει τοιαύτην ὑπόθεσιν· οὐχ ἦττον ὁμως ὁ κύκλος των θὰ ὑφίσταται, ὡς τὰ πράγματα μαρτυροῦσιν, εἰρηνικῶς, εὐτυχῆς, εὐπερος, παρέχων τοῖς μὴ εὐχαριστημένοις ἐκ τῆς καταστάσεως τοῦ ἐμμίσθου ἐργάτου ἄσυλον ἀσφαλές, ἐν ᾧ εὐρήσουσιν ἀνεξαρτησίαν καὶ ἐν ᾧ ἐπικρατεῖ πνεῦμα ἀντικρῶς ἀντιβαῖνον εἰς τὸ τῶν ἐργατικῶν ἐταιριῶν τῆς Εὐρώπης, τῶν διεθνῶν λεγομένων. Διὰ δὲν θεωροῦμεν ἀπὸ σκοποῦ νὰ ἀναφέρωμεν